

SLOVENSKI NAROD

Izhaja vsak dan popoldne, izvenredne nedelje in praznike. — Inserati: do 30 petič 4 2 D, do 100 vrst 2 D 50 p, večji inserati petič vrsta 4 D; notice, poslano, izjave, reklame, preklicji beseda 2 D. — Popust po dogovoru. — Inseratni davek posebej. — „Slovenski Narod“ velja letno v Jugoslaviji 240 D, za inozemstvo 360 D.

Upravništvo: Knafljeva ulica št. 5, prilijže. — Telefon št. 304.
Uredništvo: Knafljeva ulica št. 5, I. nadstropje. — Telefon št. 34.
Poštnina plačana v gotovini.

Zastoj v mednarodni politiki.

V zadnjem času nastopa v mednarodni politiki viden zastoj. Zastoj datira v glavnem od padca Macdonaldove vlade na Angleskem. Od takrat naprej nismo doživeli nobene večje mednarodne konference. Zunanji ministri zapadnih držav molče kot grob. Samo zadnjič se je pojavil gosp. Chamberlain v Parizu in posetil Quai d'Orsay iz diplomatske vladnosti in pa da ugotovi, ali je teren zgođen za večje razprave. Angleski minister je kmalu uvidel, da francoska vlada ni tako trdna in stabilna, da bi se nanjo lahko računalo. Radi tega je prekinil svoje pariške bivanje ter se vrnil v London praznih rok.

Lani, ko je na Angleskem vladala Macdonaldova vlada in se je istočasno tudi v Franciji pojavila socialistično-radikalna vlada gosp. Herriota so bili dani vsi pogoji za ugodno reševanje vseevropskih vprašanj. Tedaj se je storilo tudi velik korak naprej. Prizadete države so sprejele načrt Dawesov načrt reparacij od strani Nemčije.

Zdelo se je, da se bo to delo nadaljevalo in zaključilo z novimi pacifičnimi dogovori med zapadnimi vesilicami. Tu pa je nenadoma padlo Macdonaldovo ministrstvo in s tem je odpadel z evropske diplomatske pozornice tudi glavni pobornik pacifične politike, gosp. Macdonald. Ne trdimo, da bi njegovi nasledniki ne bili pacifisti. Toda Macdonald je bil prepričan, impulziv, odločen pacifist, dočim so njegovi nasledniki večji ali manjši oportunisti, izkušeni diplomati, ki umejo čakati in ki prepuščajo dogodke, da se sami razvijajo.

Evropa se vrača k starim gospodarskim principom, k vztrajnemu delu, k produktivnosti, h gospodarskemu miru. Socialna valovanja so se polegla med stanovje in zavladalo nekako pomirjenje. Trenutek je bil kot izbran za to, da se tudi v mednarodni politiki izvidirajo nerešena vprašanja in vzpostavijo več desetletna doba vsesplošnega kulturnega in gospodarskega ustvarjanja.

Tega razvoja se dobro zavedajo evropski kabineti. Toda nastopila je po vseh teh kabinetskih notranja kriza, ki onemogoča stabilno mednarodno pogovore, mednarodne pogodbe, mednarodne pacifične akcije.

V tako notranjo ministrsko krizo je zašla predvsem Francija, kjer preživlja Herriotovo ministrstvo baš te dni svoje zadnje trenutke. Demisija finančnega ministra sledi že demisiji pravega ministra in padec celokupnega Herriotovega ministrstva je samo še vprašanje dveh, treh dni.

Iz istega razloga se tudi Italija re more mednarodno posebno uveljavljati. Tu je zopet min. predsednik Mussolici, ki vodi zunanjo politiko naše sovede, tako zaposlen z notranjepolitimi krizami, s konsolidacijo svojega ministrstva ter fašistovskega pokreta, sploh, da ne najde časa za splošneevropsko vprašanja. Sicer se za ta vprašanja Italija tudi posebno ne briga. Zagledala se je v »svoje« Jadransko in Tirensko morje, v svoje afrikanke kolonije ter po strani nekoliko škili tudi na Maroko. To je vse, kar hoče Italija v zunanjepolitnem oziru. Seve smo pri taki politiki prizadeti mi, Jugoslovenci, dočim zapadni svet, z izjemo Francije, na našem sporu in »priateljskem« sovedstvu z Italijo nima nobenih posebnih interesov. Ta izolacija za nas ni dobra.

Isti zastoj v mednarodni politiki vidimo tudi od strani Nemčije, kjer se bijejo težke notranjepolitne borbe za definitivno oblast v republiki.

Splošno opažamo torej nesigurno mednarodno stanje z ozirom na notranjepolitne in strankarske težkoče, ki se pojavljajo v vseh vodilnih evropskih državah.

Nahajamo se v dobi strankarskih preorientacij, strankarskih grupacij in definitivnih partijskih pokretov. Stare stavbe ginevajo, rode se nove stranke, odnosno stare se pomladujejo.

Po gospodarski konsolidaciji prehajajo evropski narodi k strankarski konsolidaciji. Za strankarske konsolidacije

Niti sporazum s frankovci, niti koncentracija!

Gosp. Pašić odločno proti sporazumu s frankovci. — Opozicijska propadla z idejo koncentracijske vlade. Narodni blok triumfira.

— Beograd, 9. aprila. (Izv.) Vsi beograđski listi Narodnega bloka danes potrjujejo našo včerajšjo informacijo, po kateri je izključena vsaka kombinacija kake koncentracijske vlade. Ugotovljeno je točno in jasno, da ne obstoja nikak sporazum med radikalni in famoznimi frankovci. Ministrski predsednik Pašić, kar je redko, je sredi sam izjavil, da so vse vesti netočne glede radikalnih pogajanj s frankovci, zlasti ona, da bi se bil g. Gjuro Jelenić razgovarjal s frankovci v njegovem imenu. Kategorično odklanja g. Pašić poročilo, da bi se sploh vodila kaka pogajanja s frankovci. Ministrski predsednik končno zanika vesti opozicijskega tiska o sestavi koncentracijske vlade. O taki vladi ne more biti govora. Nesmiselna je tudi pisava listov, da želi krona koncentracijsko vlado.

Današnje »Vreme« konstatira na podlagi izjav merodajnih radikalnih krogov, da niti vodstvo niti ministrski predsednik Pašić nista dala nikakega pooblastila, da bi se vodila pogajanja za sporazum s frankovci. Nikomur izmed radikalov ni prišlo to na misel. Smešno bi bilo se razgovarjati in pogajati s politično skupino, ki na Hrvaškem ne pomenja ničesar in ki je pri zadnjih volitvah dobila le 2300 kroglic.

Sporazum s tako skupino tudi ne bi prinesel nikake koristi državi, radikalni stranki pa škoda, ker so bili frankovci vedno notorični nasprotniki Srbov in verni oprode režima Avstro-ogrske monarhije. Če sta se dr. Momčilo Ivičević in Gjuro Jelenić razgovarjala s frankovci in če sta sploh kaj ukrenila, sta to storila na svojo lastno pest in privatno.

O koncentracijski »Vreme« veli: Zadnje dneve so mnogo govorili in pisali v javnosti o koncentracijski vladi. Te vesti so bile sprejete zelo nesimpatično pri radikalih. Med radikalni nikdo ne misli na kaka pogajanja o koncentracijski vladi.

O koncentracijski je danes v oficijelni »Samoupravici« objavljen tudi zanimiv članek pod naslovom »Koncentracija«. Članek konstatira, da je ena najmočnejših opozicijskih skupin (radikalov) spremenila svojo politično smer, da je odnehala od protustavne smeri v politiki ter se vrnila k političnim normam, določenim v državni ustavi. Članek dalje odločno ugotavlja, da se je s koalicijo obeh strank, ki ste sedaj v vladi in katerih program se skoraj v ničemer ne razlikujeta, ustvarila možnost za zdravo in uspešno vodstvo državnih poslov. Ideja Narodnega bloka triumfira!

Politična situacija na mrtvi točki.

Zakaj ni bila izvedena rekonstrukcija vlade? — Opozicijski tisk se lovi še vedno za senzacijami.

— Beograd, 9. aprila. (Izv.) Oficijelno glasilo narodnoradikalne stranke »Samouprava« danes piše o politični situaciji.

Gospod Nikola Pašić ni izvedel rekonstrukcije kabineta, zlasti zato ne, ker so sedanjí člani kraljevske vlade vsak v svojem resortu sodelovali pri sestavi nujnih zakonskih osnutkov, ki jih je treba končno redigirati in predložiti narodni skupščini v rešitev. Če bi se že sedaj izvedla rekonstrukcija vlade, bi osebne spremembe v kabinetu, v kolikor bi se izvedle, ovirale razno zakonodajno delo. Niti to, niti razvoj splošne politične situacije ne zahteva skorajne rekonstrukcije vlade, kakor so jo nekateri pričakovali.

V Beogradu je prispela politična situacija na mrtvo točko. Večina ministrov katolikov je odpotovala v svoje kraje, da tam preživijo velikonočne praznike. Ves čas katoliških in pravoslavnih velikonočnih praznikov počiva parlamentarno delo v skupščini in v vladi. Seje ministrskega sveta sedaj odpuščajo. V ministrskem predstestvu pač bo vodil g. Pašić politična posvetovanja s svojimi prijatelji in zaupniki ter reševal tekoče državne posle.

Skupščinski odbori so dokončali svoje delo. Ker smo brez političnih dogodkov, vporablja opozicijski tisk, ki je reven na senzaciji, vsako malenkost, da jo naplne in razblini. Neki politični reporterji so si sredi izmisliili senzacijo o posetu ministra dvora Jankovića pri Pašiću. V ponedeljek zvečer je namreč posetil g. Janković ministrskega predsednika. O tem posetu danes jutraj raznašajo ti politični reporterji vesti, da je imel maršal dvora kraljevo naročilo spomniti predsednika vlade na to, da parlamentarni običaj zahteva predložitev demisije sedanjega Pašićevega kabineta.

Kralj preživi velikonočne praznike v Sarajevu.

Živahne konference ministrskega predsednika. — Avdijske. — Kraljev odhod. — Interesantne izjave neoficijelnih posredovalcev pri frankovcih.

— Beograd, 9. aprila. (Izv. Ob 12.) Danes je v narodni skupščini popoln mir. Ni žive duše. Nasprotno je bilo zelo živahno v predsedstvu ministrskega sveta. Ministrski predsednik g. Nikola Pašić je vse dopolnje sprejemal ugodne politike, narodne poslance in ministre. Ob 14.45 je Pašić odšel na dvor, kjer za njim Vel. kralj sprejel v daljši avdijski. Avdijska je trajala do popoldne. Vašemu dopisniku je po avdijski g. Pašić na vprašanje: »Ali je demisija?« lakonično in smehljaje odgovoril: »Demisije ni!« Na vprašanje: »Kdaj sledi rekonstrukcija vlade, gosp. predsednik?« zopet kratko: »Za sedaj še ne!«

Kralj je sprejel v avdijski tudi vojneza ministra generala Dušana Triumovića. Po tej avdijski se je kralj takoj odpeljal z avtomobilom v Topolo, kjer ostane do sobote. Ta dan se povrne v Beograd, da počaka na povratek Ni. Vel. kraljice Marije iz Bukarešte. V soboto zvečer, kakor je sedaj na dvoru definitivno določeno, odpotuje kraljevska družica z dvornim vlakom v Sarajevo. V Sarajevu in v Hanu Pjesku preživlja kralj in kraljica velikonočne praznike. Nekateri dvorniki so že sredi odpotovali v Sarajevo, da pripravijo vse potrebno za kraljevo in kraljičino bivanje v Sarajevu.

Splošno vlada politično mrtvilo. Na dnevnem redu je bil danes zopet sporazum cije bodo vznikla stabilna, solidna in dolgotrajna ministrstva. Šele nato tomo lahko govorili o stalnih zunanjepolitčnih smernicah poedinih držav ter o definitivni pacifikaciji evropskega kontinenta.

s frankovci. V Beograd so namreč prispele gospodje posredovalci, med drugim Manko Gagliardi in Gjuro Jelenić. Zadnji je prošil danes sprejem pri ministrskem predsedniku, da bi mu poročal o svojih razgovorih v Zagrebu. Ministrski predsednik g. Pašić ga je na primeren način odsvolil iz svojega kabineta. Drugi posredovalec g. Manko Gagliardi je podal novinarjem osebno informacijo, ki jo za sedaj z rezervno in brez komentarja priobčujemo. Informacija se glasi:

»Sporazuma (s frankovci) ni. Ni niti pogovora za sporazum. Gre samo za stvar, ki bi naj koristila notranji konsolidaciji države. V tem trenutku, ko je mir — velik svetovni problem, je potrebno izvršiti notranjo konsolidacijo naše kraljevine, da lahko čakamo na eventualne dogodke. — Kakor se je delalo za Veliko Hrvaško od strani frankovcev, tako se je delalo od strani Srbov na Veliki Srbiji. Frankovci so lahko zadovoljni, ker obstoja Velika Hrvatska, Srbi morejo biti zadovoljni, ker obstoja Velika Srbija, oboje eno bitje, ki ima eno nalogo. Na tej nalogi, ki se tiče srbsko — hrvatskega naroda, danes lahko frankovci sodelujejo.«

Sedaj je skoraj gotovo, da ministrski predsednik g. Nikola Pašić vendarle odpotuje v Dalmacijo na kratek oddih.

V Beograd prihajajo velikonočni prazniki, v političnem življenju pa nastopa popoln mir. Politično življenje oživi šele nekaj dni pred sestankom skupščine, ko se izvede rekonstrukcija vlade.

POSILANIK SPALJAKOVIĆ.

— Beograd, 9. aprila. Danes jutraj je odpotoval z orijentekspresom poslanik dr. Spaljaković na svoje službeno mesto

Vožni problemi Male antante.

Vstop Poljske v Malo antanto. — Vraščanje ustanovitve donavske konfederacije. — Dnevni red konference v Bukarešti.

— Beograd, 9. aprila. (Izv.) Po poročilih iz Bukarešte je konferenca Male antante definitivno sklicana za 3. maja v Sinaju. O konferenčnem programu je romunsko zunanje ministrstvo obvestilo Prago in Beograd.

Zunanja ministra dr. Beneš in dr. Ničević sta izjavila svojo radosno gotovost, da se dovoli Poljski vstop v Malo antanto. Romunska je s tem zelo zadovoljna. Romunska želi, da se oživijo čim tesnejše zveze med Poljsko in Malo antanto. To očitno povdarja poloficijelni romunski tisk, ki opozarja na nevarnost od strani velikih držav in na potrebo tesnega zblizanja malih držav k skupnemu delovanju in podpiranju.

Romunski tisk zelo mnogo razpravlja o ustanovitvi donavske konfederacije. Romunski tisk zelo mnogo razpravlja o ustanovitvi donavske konfederacije. Romunski tisk zelo mnogo razpravlja o ustanovitvi donavske konfederacije.

munski želi, da bi bila ta konfederacija čisto gospodarskega značaja brez politične zveze. Merodajni češkoslovaški krogi te zvezi niso za sedaj posebno naklonjeni, proti načrtu konfederacije pa ne goje niti kake antipatije. Romunska z največjim zadovoljstvom pozdravlja grško-jugoslovensko zvezo.

Dnevni red konference v Sinaji obsega poleg ostalih točk:

1. priznanje sovjetske Rusije de iure
2. vraščanje donavske konfederacije
3. vstop Poljske v Malo antanto.

Hindenburg kandidira.

— Berlin, 9. aprila. (Izv.) Na poziv nemških nacionalistov je odpotoval, kakor smo že poročali, admiral von Tirpitz v Hannover, da pregovori Hindenburga h kandidaturi. General Hindenburg se je po dolgem prigrvarjanju odločil prevzeti kandidacijo. Pogoj je edini, da se vse stranke državnega bloka zedinijo za njega. Stranke so to storile.

— Berlin, 9. aprila. (Wolfi.) Komentariji jutranjih listov o predsedniški kandidaturi maršala Hindenburga napovedujejo strastno in ostro borbo, ki se vname dne 26. aprila pri volitvi predsednika republike nemškega naroda. O stališču zastopnikov nemške ljudske stranke v državnem bloku piše »Die Zeit«: Ker je bila enotnost in stajenost državnega bloka v nevarnosti, ker je bilo izključeno proglasiti posebno kandidacijo dr. Jarresa, je odpor zastopnikov nemške ljudske stranke ponehal pri kandidaturi maršala Hindenburga.

»Germania« značilno pravi: Maršal Hindenburg kot predsednik je zadnji obupni poskus reakcije se polasti vlade in moči. Če se posreči, potem te državni udar izvršev. Če se posreči, potem korakajo republikanci Nemčije čez razvaline premagane trdnjave.

PRICETEK POGAJANJ Z VATIKANOM.

— Beograd, 9. aprila. (Izv.) Kakor javlja »Vreme«, se prične te dni oficijelna pogajanja z Vatikanom o sklenitvi konkordata. Šef naše delegacije je bivši minister vr. dr. Voleslav Janjić, kateremu je pridruženih več strokovnjakov. Pogajanja se vrše v Rimu in se jih hkratu udeležuje poslanik dr. Josip Smoljaka.

DEFINITIVNI REZULTATI BELGIJSKIH VOLITEV.

— Bruselj, 9. aprila. (Izv.) Uradno objavljajo končne volilne rezultate v postansko zbornico: 79 socialistov, 78 katolikov, 22 liberalcev, 6 bolevalnikov in 2 komunisti. V senat: doslej 41 katolikov, 39 socialistov in 13 liberalcev. Večina rezultatov še ni znana. Z ozirom na dosedanje podatke je sklepiti, da pride v senat: 71 katolikov, 59 socialistov in 23 liberalcev. Razmerje med obema zbornicama bo zelo kočljivo. Socialni demokrati so pri volitvah dobili 82.000 glasov, katoliki 760.000 glasov in liberalci 300.000 glasov.

Politični krogi zatrjujejo, da dobi vodja socialistov Vandervelde mandat za sestavo nove vlade. V ospredju je dosedaj socialistično liberalna koalicija.

KONGRES SELJASKE INTERNACIONALE V MOSKVI.

— Dunaj, 8. aprila (Izv.) Danes dopoldne je po poročilu iz Moskve bila otvorjena plenarna seja odnosno kongres seljske internacionale. Kongresu prisostvuje 80 delegatov. Kongres ima obenem precizirati stališče seljske internacionale napram Hrvatski republikanski seljski stranki. Kongres so organizirali Smirnov, Poljak, Dombal in Orlov.

POPOLNI FIJASKO KOMUNISTIČNE STAVKE NA MORAVSKEM.

— Praga, 7. aprila (Izv.) Uradno javlja, da je stavka v ostravsko-karvinskem rudarskem in industrijskem revirju popolnoma končana. Kakor znano, so komunisti prizorili iz političnih motivov splošno stavko kovinarjev, kemičnih delavcev in rudarjev. Stavka ni dosegla zaželenega uspeha.

Komunistični organ »Dělnický Deník« je izdal večeraj popoldne posebno izdajo, v kateri konstatira, da se je stavka ponesrečila. V komunističnih vrstah vlada popolno razočaranje. Sedaj so vse tovarne v polnem obratu. V vseh rovih so rudarji na delu.

ČEŠKOSLOVAŠKA VLADA V KRIZI.

— Praga, 7. aprila (Izv.) Radi vprašanja agrarnih carin je prišlo v koalicijski vladi do takih nesoglasij, da je nevarnost izbruha težke vladine krize, ki bi lahko povzročila odstop vlade ali celo razpust parlamenta in razpis novih volitev.

Borzna poročila.

Ljubljanska borza.

LESNI TRG
Smrekovi oziroma jelovi hlodi, od 3 cm prem. naprej, 4 m dolžine, fco Ljubljana: denar 250; jelove deske, paral., monte 12 mm, 18 mm, 24 mm, 28 mm media, 30 cm, fco Postojna, trans.: denar 660; cerje: krili, od 2 m dolžine, od 25 cm prem. naprej, fco nakladna postaja, za 100 kg, 11 vagonov: denar 18, blago 18, zaključek 18; bukova drva, 1 m dolžine, polsuha, fco meja, 2 vagona: denar 25, blago 25, zaključek 25.

ZITNI TRG:

Pšenica »Hara Winter 2« par Ljublj. blago 480; Pšenica »Rosofa« par Ljublj. blago 475; otrobi pšenični drobnji, juta vreče fco Ljublj. blago 195; koruza promptna par Ljublj. blago 212.50; koruza promptna mešana par Ljublj. blago 197.50; krompir rdečkast fco štaj. post., blago 140; krompir bel fco štaj. post., blago 125; krompir rumen fco štaj. post., blago 119; bučne pečke, neresetane, rinfusa, fco hrvatska post. blago 560; tižol mandalon fco Ljublj., denar 310.

EFEKTI.

2 in polodstotna drž. renta za vojno škodo 159, 161, 70dst. invest. pos. iz leta 1921 — 60.50, Celjska posojilnica d. d. 210, 210, 210, Ljubljanska kreditna banka 218, —, Merkantila banka 110, 126, Prva hrvatska štedionica 830, 840, Kreditni zavod 190, 200, Nihag 51, Strojne tovarne in livarne 120, 135, Trboveljska premogokopna družba 400, 409, Združene papirnice 100, 110, Stavbena 265, 280.

Zagrebska borza.

Dne 9. aprila. Sprejeto ob 13.
Devize: Curih 11.955—12.035, Praga 182.625—185.625, Pariz 319.50—321, New York 61.40—62.40, London 295.375—298.375, Trst 253.40—256.40, Dunaj 0.0864—0.0884, Valute: dolar 60.60—61.60.

EFEKTI.

7% invest. posoj. 1921 62—63, 2 1/2% drž. rente za ratnu šteta 158.50—159.50, Ljubljanska kreditna 219—230, Centralna banka 15—16, Hrv. eskomptna banka 105—106, Kreditna banka. Zgb. 106—110, Hipote. karna banka 58—59, Jugobanka 98—100, Prašedionica 830—835, Slavonska banka 72, Eksploatacija 42—43, Drava d. d. Osijek 200, Sečerača, Osijek 660, Isis d. d. 60—64, Nihag 45—50, Gostman 425—437.50, Slav. veka 140—150, Slavonija 54—55, Trboveljska 400—410, Union, paronlin 400—420.

Inozemske borze.

— Curih, 9. aprila. Današnja borza: Beograd 8.375, Pariz 26.55, London 24.77, New York 517.60, Milan 21.25, Praga 15.3375, Dunaj 0.00729.

— Trst, 9. aprila. Borza: Beograd 8.375, London 24.77, Curih 11.955—12.035, New York 61.40—62.40, Pariz 319.50—321, Praga 182.625—185.625, Trst 253.40—256.40, Dunaj 0.0864—0.0884, Valute: dolar 60.60—61.60.

Herriotova vlada pred padcem.

Moralni poraz Herriota v senatu. — Burna seja ministrskega sveta. — Herriot nadaljuje vladino finančno politiko. — Odločitev v zbornici. — Vzemirjenje v Angliji.

Pariz, 8. aprila. (Izv.) Finančni odbor je včeraj in danes razpravljal o vladni predložitvi finančnega načrta, ki vsebuje sanacijo francoskih financ. Največ odpora je bilo proti povzvišanju obsega bankovcev, radikalni socialisti so k finančnemu predlogu o oddaji premoženja stavili še protipredlog glede uvedbe posebnega davka na kapital. Ker je Herriot zahteval v odboru zaupnico, je končno prišlo med levicarskimi strankami do sporazuma, ki se vladni finančni zakon, kakor ga je sestavil finančni minister de Moncie, danes predloži plenurnemu poslanske zbornice. Zadnji čas so doživeli člani Herriotove vlade znatne poraze v senatu, ker je splošni ključ: »Demisijska vlada!«

Moralni poraz je Herriot doživel danes v senatu povodom razprave o proračunu ministrstva za javna dela. Ko je Herriot zahteval za vladno zaupnico, je za njo glasovalo 142 senatorjev, 140 pa proti. Poneke sta dva senatorja preklicala svoj glas, Herriot je nato nemudoma sklical sejo, ki je trajala od 19. zvečer do 23. Seja ministrskega sveta je bila zelo burna.

Herriotu nenaklonjeni tisk očita vladni direktno goljufijo. »Eclair« naglašja, da je Herriotova vlada z novim finančnim zakonom izgrala svoj zadnji adut in da je izgnjena.

V finančni debati se javnost zelo zanimava za resnični položaj francoskih financ. Bogastvo Francije cenijo na 450 milijard in bi iz tega dobila vlada na podlagi finančnega zakona 45 milijard, kar bi zadostovalo, da bi se Francija izmotala iz obupne finančne situacije, ki se zrcali v 278 milijard javnega dolga.

London, 8. aprila. (Izv.) Kritični notranjepolitični situaciji v Franciji posvečajo v Angliji največjo pozornost. Najbolj so zainteresirani angleški finančniki. Bankirji v City so vznemirjeni, ker se niso sigurni, kakšne posledice prinese uveljavljenje novega francoskega zakona, ki vpeljuje davke na kapital. Začasno so pretrgali vsi neoficijski stiki med obema vlada.

Pariz, 8. aprila. (Havas) Položaj ob 22.44. O seji ministrskega sveta javljajo: Večina članov kabineta je bila mnenja, da mora vlada nadaljevati akcijo za izvedbo svoje finančne politike, in sicer tako dolgo, dokler ta politika ni odklonjena s kakim glasovanjem v zbornici. Če Herriot ne dobi v zbornici večine, potem ima izvajati konsekvence.

Pariz, 9. aprila. (Havas) O seji ministrskega sveta izdani komunikacije poudarjajo, da vlada nadaljuje svojo finančno politiko. Z glasovanjem v senatu ustvarjeni politični položaj ne zadene v nobenem oziru vlada.

Pariz, 9. aprila. Danes je Herriotova vlada z veliko težavo odvrnila popolni poraz v senatu. Proračunski odbor je predložil senatu črtanje neke postavke v znesku 50.000 frankov. V ime vlade je prosvetni minister izjavil, da vlada zahteva ta kredit in da Herriot predlaga zaupnico. Za zaupnico je glasovalo 142 poslancev, proti pa 140. Pri končnem skrutinju so ugotovili, da vlada ni dobila 2 glasov večine, marveč 1 glas nad 140. Takoj je bil sklican ministrski svet. Za danes zjutraj so pričakovali demisijsko vlado. Herriot ni odstopil.

Velevažna iznajdba.

Eksperimenti profesorja Mietheja. — Izdelava zlata iz živega srebra. — Senzacijska iznajdba potrjena.

Iz Berlina.

Profesor dr. Miethe je po dolgotrajnih eksperimentih iznašel način, kako se da iz živega srebra proizvesti zlato. Njegova iznajdba je povzročila veliko senzacijo, ni pa našla mnogo vere.

V Siemensovih tovarnah so sedaj preizkusili Miethejeve poskuse in dognali, da se res da po njegovi metodi proizvajati zlato iz živega srebra.

Eksperimenti, ki imajo zgolj znanstveni značaj, se sedaj nadaljujejo v smeri, da se najde polajnsko za to novo iznajdbo.

Ta nova iznajdba je velikanskega pomena zlasti za one države, kjer se nahaja živo srebro v večjih količinah.

Način proizvodnje zlata profesor Miethe kot svojo tajnost, ki jo je samo deloma zaupal preizkuševalni komisiji.

Gradnja uradnih stanovanj.

V ministrskem svetu so se danes razpravljali o vprašanju uradnih stanovanj, pri čemur se sklenilo, da se tretji del načrta stanovanjskega zakona, ki govori o gradnji malih in cenjenih stanovanj za državne uradnike, še enkrat podrobno preučiti in nato šele predložiti Narodni skupščini. In sicer naj se ta del predloži Narodni skupščini kot specialni zakon. S tem poudarja vlada posebno nujnost vprašanja uradnih stanovanj.

V tej obliki pronicata ta vest raz ministrskega sveta še niso znani. Iz objave same pa izhaja, da se vlada zaveda pomena uradnih stanovanj vprašanja in da je temu primerno sama od sebe sklenila revidirati svoj prvotni stanovanjski načrt, odnosno svoj načrt stanovanjskega zakona in od njega odločiti tisti del, ki govori o uradnih stanovanjih in o gradnji malih, pa cenjenih uradnih domov. Ta del boče izpopolniti in oddvojiti od splošnega stanovanjskega zakona.

Mislamo, da je vlada na pravi poti, ako postopa v smislu javljenih vesti in ako želi že enkrat rešiti nujno vprašanje uradnih stanovanj. No tudi pri tem vprašanju prihaja finančna stran v prvi vrsti v poštev. Od finansiranja zavisi v končni instanci tudi ta program uradnih stanovanjskih gradb. Vprašanje je torej, da lahko izvede svoj stanovanjski program.

Mi pravimo, naj vlada v vsakem slučaju najde primerna sredstva za ta program. Kajti program je eminentno socialne narave. Je pa tudi velike gospodarske važnosti, zlasti v sedanji dobi splošne gradbene stagnacije. Koliko dela bi našle naše gradbene tvrdke, da ne govorimo o delavstvu in obrtništvu, ki so pri zgradbah večje ga obsega vselej zaposleni in katerim se nudijo lepi dohodki. Izdatki za stanovanjske hiše uradništva bi torej ne bili zgolj socialno koristni, marveč bi tudi služili izrazitim produktivnim svrham ter omogočili svežo gradbeno delovanje po naših večjih mestih.

Prosveta.

Repertoar Narodnega gledališča v Ljubljani.

Drama.

Začetek ob 20. zvečer.

Četrtek, 9. aprila: Zaprtlo.
Petek, 10. aprila: Zaprtlo.
Sobota, 11. aprila: Zaprtlo.
Nedelja, 12. aprila: Golgota. Izven.
Ponedeljek, 13. aprila: Lizistrata. Izven.

Opera.

Začetek ob pol 20. zvečer.

Četrtek, 9. aprila: Zaprtlo.
Petek, 10. aprila: Zaprtlo.
Sobota, 11. aprila: Zaprtlo.
Nedelja, 12. aprila: Don Juan. Izven.
Ponedeljek, 13. aprila: Carmen. Izven.

Koncert pevskega društva Krakovo-Trnovo. Gotovo je, da ne bomo merili izvajanja Krakovcev in Trnovcev s istim merilom kot n. pr. Ljubljanski Zvon ali celo Glasbeno Matko. Kar bi bilo za slednje komaj zadostno, sme biti za prve dobro, mestoma prav dobro. Krakovo - Trnovo je v petih letih svojega obstoja dokazal izpremenljivo svoj odborov sestav, svojega pevovodjo, svoje člane, je prestopila marsikatero krizo, ki je zadrževala njegovo napredovanje in njegov razvoj. Navzlic temu so si ti dobri ljudje s pridnostjo in vstrajnostjo najeli društveni lokal, kupili klavir, nabavili lepo množico notnega materiala in imajo še imponentno denar v blagajni. So tedaj umni in spretni gospodarji, pa tudi ambiciozni pevci. Hoteli so pokazati tudi centru mesta, da delajo in da nameravajo doseči postojanje tudi takozvanih »boljših« pevcev. Zavedati se moramo, da je sestavljen njihov pevski zbor izključno iz obrtnikov, ki cel dan in marsikatero noč požirajo prah svojih delavnic in ta jim prav gotovo grla ne izčisti. Nimajo oni časa negovati svoje glasove, štedili jih, varovati pred prehladom, jih ščitili. V zboru je dobrodošel vsak, ki ima živo željo do pesni, količnik ostro uho in dovolj vstrajnosti. Natančneje izbire ni in ni je ne sme biti, sicer bi zbor kmalu razpadel. Razveseljivo pa je, da se pevci sami zavedajo svojih nedostatkov. S hvaležnostjo poslušajo nasvete izkušenih in se skušajo z resno voljo iz njih okoristiti. V svojem pevovodji Mihelčiču, ki se trudi z njimi že dve leti, imajo poštenega, vstrajnega moža, ki niti tui ne omaga, kjer bi kdo drugil že davno vrzel puško v kurtizo. Skromen glasbeni delavec je, a živ in potrpežljiv.

Njegovi člani niso bogvekakoli visoki, a še skuša doseči z resno trmo, pa jih bo tudi s časoma dosegel. Pevski zbor Krakovo-Trnovo šteje okoli 30 pevcev, glasovno dokaj pestrega sestava. Prvi tenor predpisane višine dosega, a to le v »a« ali s falzetom, srednje dinamična barva mu v višini ni dosegljiva. To je dokaz, da ti tenoristi niso izraziti tenoristi, temveč visoki, tenoralni bariton, ki morajo nadomeščati redke za te pesmi v prvi vrsti lirčne tenorje. Zaradi tega nedostata so vsi dinamični prehodji iz »a« v »e« rezki, inip, kakor bi bili pretrgani. En tenor iz števila ostalih pa ima tudi zelo karakteristično barvo, in ker je vodilen, se sliši iz vseh ostalih glasov. Drugi tenorji z ozirom na premoč drugih niso v razmerju in zato so vzdržani akordi kakor vpojenji, vbočni. Ta glas bo treba številno še podpreti. Bassi, prvi in drugi so močni, morda prerazki, vajeni herojskih, navduševalnih pesmi naše prebuden dobe. Semterem se jim tudi kaj pomešči, kar v teku pesmi težko popravijo. Moji »trije robc« so se po njihovi krivdi umazali. Za take slučaje bi moral pevec, več klavirja, stati vedno pri instrumentu in v kritičnem hipu udariti pravilen ton in pevo bi izskočivši člen takoj naravnali. — Spored je obsegal novejšje, lažje zborne in tudi nekaj starejših, preizkušenih. Ne bom našteval posamičnih točk. V prvem delu je bil prav zares zelo dober Devov zbor »Pastir« pa se vse oče trci, ki so ga morali ponavljati. Oktetu se je posrečila Svetkova »Pod noč«, v zadnjem delu je ugajala »Mara v jezeru«, zlasti pa Juvančev »Pastir« z baritoniskim in tenorskim duetom. Nekaterim stvarem pevci še niso dorasli, a z vstrajno vajo tudi nje kmalu dosežejo. — Gospod Banovec je zapeel četrto samosplovo, ki mu jih je na klavirju večše spremljal g. H. Svetel. Poleg tega pa je sodeloval kot solist še v »Mara v jezeru«, »Pastirju« in »Gorskem kraju«. Prednasal je vse lepo in vedelostojno. — Krakovo-Trnovo sme biti navzlic nekaterim nesrečam samo s seboj zadovoljno ter se z vne- mo in radostjo lotiti novega, resnega dela.

—Zbrani spisi Ivana Cankarja. Nova založba nam sporoča, da je morala, ker se je cena vezavi med delom zvišala, dolžiti naslednje cene za zbrane spise Ivana Cankarja. Broš. izvod Din 55, v polplatno vez. Din 70, v polnusne vez. Din 90.

—R. Badurja: Pohorje (Praktičen vodnik po Podravju), 124 strani, 19 slik, 3 karte (pregledna karta Slovenije, talni načrt

Maribora in generalna karta Podravja). — Cena 40 Din. Knjižico, ki je prav pregledno in le v večje sestavljena in res okusno opremljena, prav toplo priporočamo. O delu še spregovorimo.

Politične vesti

— Sprejem našega poslanika na belgijskem dvoru. Zunanje ministrstvo je iz Bruslja prejelo brzjavno obvestilo, da je včeraj 7. t. m. v svečani avdijenci sprejel belgijski kralj našega novimenovanega poslanika Vučkovića. Poslanik Vučković je izročil belgijskemu kralju akreditivna pisma svoje vlade. Po avdijenci je položil poslanik venec na grob neznane belgijskega vojaka.

— Poseti v zun. ministrstvu. Zun. minister dr. Ninčič je včeraj sprejel papeževu nuncija msgr. Pellegrinettija, češkoslovaškega poslanca g. Jana Šebo, poljskega poslanca g. Okenskaga in bolgarskega poslanca g. Vakarvskaga. Zunanji minister je bil polodne pri kralju v avdijenci.

Izpred sodišča.

— Dve hudi ženski. Marija Bonceli je gostinčarka v Mostah na Gorenjskem. Hito sta z možem kupila od sina 70letne Marije Pogačar ter prevzela stanko kot užitarico. Kmalu so se začeli med obema ženskama prepri in pretepi. Nedavno sta si zopet skočili v lasi ter je Boncelijeva stanko precej ubunkala in jo vrgla iz hiše, ker jo je ta zmerjala: »Za nič si, še mačka ne boš rodila!« Pogačerjeva je dobila pri okrajnem sodišču pet dni, Boncelijeva pa en teden zapora. Prizivno sodišče je tudi drugi znizalo kazni na pet dni, da ne bo zavist na nobeni strani.

Ljubljana, 8. aprila.

— Klerikalci se med seboj koljejo. Na Vrhu pri Sv. Treh Kraljih najbrže ni naprednega Slovence, vendar je politično strankarstvo tako razveto, da razsojajo s polni in noži. Večina prebivalcev pripada stari klerikalni struji, to je dr. Susteršičevi, ker je tudi župnik pristaja »stare garde«. Glavni župnik sedaj vladajoče SLS je ml. Martin Kavčič. Temu je župnik M. na običnem zboru Društvenega doma očital nerednosti z društvenim denarjem, kar je Kavčič tako razjezil, da je župniku osorno odgovarjal. Za tako nezakonsko predrznost je mladi mežnar Fr. Raztresen Kavčiča pred Društvenim domom oklofital. Sploh obstoja med obema že stara sovraštvo, odkar je eden drugemu sestro zapeljal. Dne 6. januarja je priredila SLS v Društvenem domu volilni shod — obtožnica pravi, da je bila »cerkevna slavnost«, ker ljudstvo ne dela razlike med obema prireditvama. Shod je menda priredil dr. Stanovnik. Župnik se je s svojimi pristaji umaknil v Tratinikovo gostilno. Po shodu je šel tudi Kavčič v ono gostilno — sam trdi, da je šel po tobak, nasprotniki pa pravijo, da jih je prišel izzivati. Pravzaprav pa Kavčič ni do gostilne ni prišel, ker je že od daleč videl, da so tekli nasprotniki iz gostilne ter se šli k drvarnici oborožiti. Kavčič je takoj slutil nevarno premoč, zato je zbežal navzdol proti gozdu, nasprotniki pa za njim. Kmalu je dobil s polenom močan udarec po glavi, da se je skotalil. Dobro je videl, da ga je udaril mežnar. Padlega so nasprotniki še pošteno obdelali z noži, da je dobil dve globoki rani. Rana na vratu bi skoraj zadela žilo odvodnico, druga rana pa je šla čez celo desno lice. Takoj po prvem sunku je Kavčič izgubil zavest, a napadalci so ga vlekli po snegu še kakih sto metrov. Ko se je prebudil, je opazil, da mu manjka ura z verižico in nov klobuk, novo obleko pa je imel razrezano in raztrgano. Kavčič je obdolžil mežnarja Raztresena in nekega Nagodeta, da sta mu prizadela rane, toda obtožnica taista. Obravnava se je preložila, da se zaslišajo še nove prič.

— Socialisti med seboj. Bernot je očital v svojem glasilu Kristanovi stranki, da troši prihranke delavskih konzumov za volilne namene. V imenu konzumov je volilni proti njemu ravnatelj Stefan Dražil mož. V zelo dolgotrajni obravnavi je skušal Bernot očitane dokazati, kar pa se mu ni posrežilo ter je bil obsojen na 500 Din globo in stroške. Bernot je takoj prijavil ničnost.

★ ★ ★

Boris Vladimirovič Putjata.

Boris Vladimirovič Putjata, režiser in član Narodnega gledališča v Ljubljani, je 8. t. m. v ruski bolnici v Pančevem po mučni in dolgotrajni bolezni umrl. V Ljubljano je prišel l. 1920 ter bil z družino Muratova angažiran kot član ljubljanske drame. Uveljavil se je kot režiser in igralec zlasti v francoski komediji in ruski drami. S svojo odlično igro, izprva v ruskem jeziku, se je ljubljanskemu občinstvu maglo prikupil. Poprjel se je z vsem svojevoljno, v kateri bi bil še gotovo napredoval, da ga ni od leta 1923, ko je moral prestopiti težko operacijo, ovirala bolezen in z njo v zvezi splošna telesna oslabele. Kljub temu je vztrajal do zadnjega in marsikaj ni občinstvo niti slutilo, da ga zabava mož, ki si je pred nastopom s pomočjo zdravilnika komaj opomogel od omedlevice in še med igro drgeta od mrzlice.

Njegove režije na našem odru so bile? Madame Sans Gene, Kozarec vode, Revizor, Gardist, Zlatni mešan, Anatol, Sveta Krečinskega, Jack Straw, Idiot, Črešnjevi vrt, Osmi žena, Nju, Golobček, Smrti predloze, Ašanki, Ana Karenina, Pazlavka, Firma P. B., Cyrano de Bergerac, Strickov sen. Večje vloge: Higgins (Pygmalion), Figaro, Tatarinov (Amfisa), Kneza v ljubosumu v ruskem jeziku, Napoleon (Madame San Gene), Bolinbrocke (Kozarec vode), poglavar in Miestakov (Revizor), igralec (Gardist), Zlatni mešan. Razpustil je (Sveta Krečinskega), Rogožin (Idiot), Gajev (Črešnjevi vrt), Cyrano, Othello, Strick (Strickov sen), Cezar (Cezar in Kleopatra), Kapetan (Sumljiva oseba), Bonaventura (Veronika Deseniška), Brendel (Rosmersholm) itd. Njegova zadnja vloga je bila Ulrik Brendel, zadnjkrat pa je nastopil kot Bonaventura 14. marca 1925.

Njegovo delo na odru je izviralo iz prave umetniške narave in bogate duševne izobrazbe, spopolnjene z resnim strokovnim študijem. Zato je naravno, da je vzgojno vplival na naše mlajše gledališke sile in oblikoval v marsikatero struno, ki bi bila brez njega pozna ali bi ne bila sploh nikoli zapela. Njegove režije so šle v notranost. Kot igralec je imel širok register, ki je segal od najlažjih komičnih vlog preko salonskih do najgloblje tragičnih karakterjev. Bil je živa igralska natura, ki se mu je bilo treba samo pojaviti na odru in že je takoj fluidum med njim in občinstvom. To so-

zvočje je s svojo umetnostjo vzdrževal do konca.

Najbolj so se mu prilagale francoske komedije, za katere je gojil najtoplejšo ljubezen. V tem oziru spada njegov lanskolletni »Zlatni mešan« k najsvetlejšemu dramatičnim kreacijam, ki smo jih kdaj videli v Ljubljani.

Kot ruski begunec je prišel k nam, ne da prosjači, marveč da nas bogato obdaruje s svojo umetnostjo. Izpolnil je svojo svovansko dolžnost, vračal nam našo gostiljubnost in obogatil našo talijo z bogatimi prispevki.

Kot režiser in igralec je dvignil naš okus in nam pokazal na visoke vzore ruske dramatične umetnosti.

Kot igralec se je poglajljal v najmanjši potankosti in vse svoje nastope izčeliral do zadnje pike. Znal pa je tudi, kar znalo samo veliki igralci-umetniki. Znal je modulirati s svojim glasom do nepoznanja in ga prilagoditi vsaki vlogi posebej. V tem oziru je bil med ljubljanskimi našimi igralci nedosegljiv.

Pravna sodba mu prizna in mu bo priznala eno prvih mest med graditelji povojnega našega gledališča. Mladi slovenski umetnosti je organično pripril pridobitve starejše ruske kulture in prillil slovenski duši sorodne slovanske toke globokega ruskega čustvovanja.

Tega mu ne moremo in ne moremo nikoli pozabiti, kakaj ljubezen najde ljubezen!

V Ljubljani ni je pokojni Putjata stekel vseobče simpatije v vseh krogih naše družbe. Predvsem v kulturnih in literarnih. Nastopal in sodeloval je tudi pri naših do brodelnih prireditvah in bil povsod sraven, kjer je mogel pomagati materialno ali moralno svoji ruski koloniji v Ljubljani in v Sloveniji.

S smrtjo Borisa Putjata je sadela naša drama težke, nenadokladne izgube. Zanj je velika praznina tam, kjer je doslej ranjki ustvarjal svoje neposabne sloveske like.

Slava spominu Borisa Putjata, slava velikemu umetniku, ki je posvetil tudi v mačehi tujni vse svoje sile gledališki umetnosti. Naša javnost ga ohrani trajno v najlepšem spominu.

OSKAR H.

21

Razpad carstva

Roman zadnjega avstrijskega cesarja.

Nadvojvoda je lahko zardel. »Mama, Bog obvaruj! Takoj bi me zopet poslala k spovedi. Mama bi ne smela resničešar vedeti.«

V drugem dejanju se je še bolj povečalo nadvojvodovo zanimanje za umetnico. Z napetim pridušenjem je sledil njeni igri. Ko je v zadnjem prizoru nastopila močno dekoltrirana, so njegove oči z največjim uživanjem počivale na njenih okroglih ramah, na njenih polnih belih rokah. Njegovo lice je bilo rdeče in v njegovih očeh se je svetlikalo silno poželjenje. Deček se je v eni uri razvil v moža in koprnel po prvi ženski, ki je vzbudila njegovo čustvenost. Ko je zastor padel, je navdušeno vskliknil: »Zopet jo moram videti, moram jo videti! Gospod grof, poskrbite za to, da smem ž njo govoriti.«

Z zaupanjem in prosee je zrl na svojega vzgojitelja, ki je, smehljaje se, opazoval v moškem spoznanju prvi erotični pojav svojega gojenca. Kri njegove robdine, ki se je vedno prekomerno udajala poltni ljubezni, je jela valovati v mladeniču.

»Cesarska visokost, uvažujte, kako težko je stopiti proti vsaki etiki v stike z umetnico. Dama

bi odklonila vsako občevanje, ki bi jo lahko kompromitiralo.«

»Igralka vendar ima vedno razmerje, ali ne, gospod grof?«

»Tako govorijo ljudje, pa ni treba, da bi bilo vse res. Zavist in klepetavost sta vedno na poslu in obrekovanje izmišlja vedno nove zgodbe. Igralci so v tem oziru veliki. Umetniki so ljudje, s katerimi je treba občeovati z največjo previdnostjo.«

»Pa vendar je to lep poklic, razveseljivati ljudi in jih voditi na pota lepote.«

»Greh pozlačevati in zlo lepotičiti,« je suho pripomnil vzgojitelj. »Ničesar ni pristnega na tem svetu, ki ga pomenjajo gledališke deske. Pristna na umetnikih je samo domišljavost in brezmejna razbrzdanost.«

Kakor se je zdelo, ni nadvojvoda posebno verjel tej obsodbi. Najmanj, kar je hotel imeti, je bilo, da se priznava v tem oziru izjeme. »Mici Lorenz je kot ženska gotovo čista in plemenita, kakor njena igra na odru. Ženska, tako lepa in vzvišena v svoji umetnosti, mora biti dobra in ljubezni polna tudi v življenju.«

Grof Wallis je skomignil z ramami. On je to bolje vedel, toda ni imel vzroka, da bi zastrupil v svojem gojencu prvi pojav ljubezni. Spravil je razgovor na druge stvari. Toda nadvojvoda se ni dal vključ opetovanim poskusom odvrniti od prvotne teme. Ko pa je spoznal, da ni našel razumevanja za svojo sanjavo, je umolknil, da bi lažje nemo- tno mislil na mlakavo igralko. Nato sta obadva

molčala in grof Wallis je bil vesel, ko je spravil svojega gojenca v spalnico in se nato umaknil. V njem pa je dozorel načrt, ki ga je hotel izvesti, takoj drugi dan. Drugo jutro je podal poročilo nadvojvodini materi o napredku njenega sina na znanstvenem polju ter zaključil svoje poročilo s pripombo, da se zdi nadvojvoda že dovolj zrel, da se zanj spremeni vzgojni načrt.

Njegova cesarska visokost je postal mladenič, ki ga ni več mogoče vzgojevati kot nezrelega dečka. On se že zaveda, da niso umestne omejitve, katerim se v svojem življenju podvržen, ne za njegovo starost, ne za njegov stan. Potrebno se mi zdi prositi vašo cesarsko visokost za dovoljenje, da dam mlademu gospodu več prostosti.«

Nadvojvodinja Jožefa je uprla svoje modre oči v grofa in pripomnila z lahko melanholijo: »Karel je dobro dete, ubogljiv in krotak. Morda bi pa bilo vendarle bolje, ako bi ga držali še nekaj časa v odvisnosti, da bi obvarovali njegovo mladost in njegov temperament pred izgredi. Dosler se ne čuti svobodnega, se bo laglje upiral nevarnostim, ki groze mladeničem njegovega stanu.«

Grof je obžaloval nagnil svojo fino, lahko osilevalo glavo. »Obžalujem, da se ne morem pridružiti naziranjju vaše cesarske visokosti. Gospod nadvojvoda je izgubil svoje srce in prenaša sedaj bol prve ljubezni. Stopil je v določo razvijajočo se zrelost in treba je, da se nežno uvažujejo njegova čustva, ako hočemo, da ne trpi škode na duši in na telesu.«

»Prestrašili ste me, grof. Nadejam se, da ste se

zmotili. Strašno bi bilo, da bi Karel, še tako mlad, že zašel na pota svojega očeta.«

»Tega bi ga rad obvaroval, cesarska visokost. Ako usmerimo njegovo probujajočo se seksualnost v urejen trt, ako mu izravnamo pota ljubezni, ako najde razumevanje za svoja prva ljubezenska čustva, bo naraslo njegovo zaupanje v skrb svoje matere in svojih vzgojiteljev. Nadvojvoda se ne bo ojačil v klubovalnosti in v odporu ter postal trd, marveč si bo ohranil mehko, nežno dušo in se tudi nadalje rad pokoril navodilom svoje matere.«

Nadvojvodinja se je prekrizala in izrekla kratko molitev.

»Gospod Jezus, razsvetli me! Težko je za mater, voditi otroka na pregrešna pota.«

»Dolžnost matere je, cesarska visokost, da čuva sina pred telesnimi in duševnimi nesrečami. Gospod nadvojvoda bo prihodnje leto deslet svoj polnoletnost in vstopil kot častnik v armado. Cesarska viskost hote pač sami smatrali za nemogoče, da bi mogli obvarovati pred poltnimi mikavnotmi konjeniškega oficirja v prvih moških letih, bodočega prestolonaslednika, kateremu se bodo bližali moški in ženske z največjim spoštovanjem. Čim strožje so ga preje vzgojevali, tem lažje in tembolj nebrzdano bo potem skalal preko ojn. Moj svet bi torej bil: »Cesarska visokost naj dovolji, da prične gospod nadvojvoda razmerje z umetnico, ki je napravila nanj prvi mogočni vtis. Prepričan sem, da bo mogoče to damo pridobiti za naš načrt.«

Dnevne vesti.

V Ljubljani, dne 9. aprila 1925.

— Minister dr. Žerjav. Po telefonskem poročilu iz Beograda odpotuje minister za šume in rudnike dr. Žerjav v soboto zjutraj iz Beograda, da preživi velikonočne praznike v Ljubljani med svojci.

— Sram ga je postalo. Mladega Jelačina, ko smo ugotovili, da si išče pomoči in zaveznitva pri »Slovincu«, tem izkušnjem sovražniku slovenskih trgovcev. Taj, da ima zveze s klerikalci, čudno pa je, da so ob enem, kakor bi odrezali, prenehali napadati v »Slovincu«. S takim postopanjem si je težko pridobiti zaupanje trgovcev, ki hočejo možatih zastopnikov svojih koristi in pregledati so že vsepovsod trgovci, vidijo danes, kako napačno so ravnali, ko so predolgo zapuili mlademu Jelačinu, ki je iz osebnih razlogov nastopal med volivci proti želji organiziranega trgovstva ter v svoji zastopniški funkciji napadal vlado in narodne uradnike, mesto da bi s preudarnim postopanjem skušal izpostovati ugodnosti za trgovce. Če je treba dati odgovor, pa zleze pred uradnike finance pod klop. Pretekli teden je molodil Jelačin v glasilu, ki podpira klerikalno politiko, nastopal kot veliki borec za narodne, gospodarske interese v Ljubljani. Po velikem grmenju iz nesebičnih razlogov je vse pričakovalo, kako bo gospod Jelačin kot veliki delničar nastopil na poklicnem mestu. Pa je prišlo drugače. Poročila govore, da je trdovratno molčal na obnem zboru ljubljanske banke. Celo njegovi ožji sodruzi se izprašujejo, od kod ta razlika. Pa uganjka ni težka. Boljše je molčati in ostati v upravnem svetu, kakor pa igrati vlogo doslednega opozicijskega in izgubiti lepo mesto v upravi zavoda, ki je dajal velike kredite po ugodni obrestni meri v težkih časih, ko so trgovci plačevali najdražje obresti.

— Inženjerji in tehniki v praksi. Ministrstvo javnih del je podelilo pravico izvrševati javno prakso v naši državi novi skupini inženjerjev in tehnikov. To je že tretja skupina, ki šteje to pot 52 članov. Zadnje dni je dobilo torej pravico do javne prakse 157 inženjerjev in tehnikov. V tretji skupini je zopet pretežna večina iz Beograda. Iz Ljubljane so samo trije in sicer: arhitekti Albin Černe, Milko Pirkmajer in Viktor Acceto.

— Imenovanja. Za namestnika stalnega delegata naše vlade pri mednarodni donavski komisiji v Bratislavi je imenovan dosedanjí namestnik pomočnika delegata pri isti komisiji Fran Vilfan.

— Odlikovanje. Z redom sv. Save III. stopnje sta odlikovana načelnik agrarnega oddelka v ministrstvu za agrarno reformo Janjo Šušljak in načelnik kolonizacijskega oddelka Zvonimir Kralič.

— Promocija. Dne 4. t. m. je promoviral na univerzi v Gradcu za doktorja vsega zdravilstva vipavski rojak Rajnold Bassin, sin tuk. direktorja katastra Rogerja Bassina.

— Odgovor na likvidacijo agrarnih ureadov. Ministrski svet je na včerajšnji seji sklenil, da se do septembra meseca odgodi likvidacija agrarnih uradov v Zagrebu in v drugih mestih, kjer še obstoje ti uradi.

— Sprejem sodniških zakonov. Min. svet je končno odobril zakonske načrte o sodništvu, o organizaciji rednih sodišč in o državnih pravdnikih. Vse tri zakone predloži vlada po velikonočnih praznikih narodni skupščini v razpravo.

— Beogradski študenti na Sv. Gor. — Študenti zgodovine beogradске univerze odpotujejo v petek, 10. aprila, na dalje na potovanje v Grčijo. Pri ti priliki obiščejo Atene in Sv. Goro. Dlake vodi beogradski univ. prof. dr. Vladimir Corović.

— Zakon o meščanskih solah izdeluje prosvetno ministrstvo. S tem zakonom se izenači ponk na vseh meščanskih solah v državi. Imenovana je posebna komisija, da stilizira ta zakonski načrt. Izmed vseh prosvetnih zakonov pride ta kot prvi pred Narodno skupščino.

— Ljubljanski akademiki v Beogradu. Te dni so se mudili v Beogradu dijaki ljubljanske tehnične fakultete. Beogradski ljubljanski tovariši so jim gostoljubno sprejeli. Avtomobiloma jim je dala na razpolago več avtomobilov. V družbi s svojimi beogradskimi tovariši so si ogledali vse znamenitosti. Iz Beograda so odpotovali v Borno.

— Vreme v petek. Vremenske opazovalnice napovedujejo za petek: Precej toplo, suho, ponekod mráz in slana, po dnevi topeljeje.

— Petrolejski vrelec v bližini Bosanske Gradisce. V neposredni bližini Bosanske Gradisce so delavci pri kopanju našli na čudno barvasto zemljo, ki je imela neobičajen duh. Na lice mesta prišedši mnenje je ugotovili, da se v bližini nahaja petrolejski vrelec, kateri je bil kasneje res odkrit.

— Iz zunanega ministristva. Talnik ministristva za zunanje stvari dr. Zdravka Vigeletu se je ugodilo glede njegove vstavke.

— Po načrtu novega stanovanjskega zakona bodo zgradbe vojnih vdov, katere nimajo drugih dohodkov kot pokojnino, proste. Vdove — male posestnice brez kakor pokojnine in dohodkov, katerih možje sicer niso padli v vojni — katerih je tudi mnogo, te niso tu označene. One spadajo na vsem pravi v isto kategorijo. Mero daljne čimtelje in gospode poslanice prosimo, da se ta zakonodajni odbor zahtevajo, da se ta zadeva izenači pri sankciji novega stanovanjskega zakona. — Privatne vdoveposesnice.

— Darovi za Jugoslovensko Matico. Gospod dvorni svetnik Josip Rustija je v spomin na pokojnega prijatelja Josipa Rohrmanna, notarja v Kostanjevici, poklonil Jugoslovenski Matici 100 Din. Solsko vodstvo na Poljanah je priredilo igro »Pred vaškim znamenjem« ter čisti dobiček 200 dinarjev nakazalo Jugoslovenski Matici. — Gospod V. H. Rohrmann, trgovec v Ljubljani, je daroval Jugoslovenski Matici 100

dinarjev. — Gosp. Drago Spavec je v Hotizi, Prekmurje, zbral ob priliki poslovilnega večera g. nadučitelja Jusipa Anušiča 72 dinarjev. — Vsem darovalcem iskrena hvala!

— V Gradcu aretiran Ljubljane. Anton Srebotnjak, bivši trgovec z lesom v Ljubljani v Kolorovski ulici, o katerem smo poročali, da se je z begom iz Jugoslavije izognil že dvakrat sodni razpravi proti njemu pred ljubljansko poroto, je bil 31. marca t. l. v Gradcu aretiran. Graški listi poročajo, da je bil že večkrat kaznovan, zadnjič radi goljufije od deželnega sodišča ljubljanskega na 3½ leta težke ječe. Sedaj je poskušal, ogoljufati štaterske trgovce s čeki francoskih bank, pri katerih pa ni imel, kakor se je ugotovilo, nobenega kritja. Srebotnjak se je končno vdal, da se je z begom izognil porotni obravnavi v Ljubljani, naperjen proti njemu radi goljufije in pomarejevanja merničnih podpisov. Izročen je bil deželnemu sodišču v Gradcu, katero ga bo bržčas po prestani kazni izročilo deželnemu sodišču v Ljubljani v nadaljnje postopanje. Po svojem begu iz Jugoslavije se je nahajal v raznih krajih v Italiji. Od ondot je pošiljal svojim znancom pisma, datirana iz Lyona. Marsetta in celo iz Algierja v Severni Afriki, katera pisma so njegovi znanci oddajali na ondodnih postah. Iz teh daljnih krajev prihajala so pisma v Jugoslavijo. Prekam Srebotnjak je hotel s tem zmešati štrno našim sodiščem, pa ptiček se je vendarle končno vjel in ne uide svojih usodi in zasluženi kazni.

— Požar pri Novi Štifti. Dne 7. aprila je izbruhnil požar v sloveči romarski cerkvi pri Novi Štifti pri Ribnici. Goreti je začelo v kupoli in je ta popolnoma uničena. Na kraj nesreče so takoj prispela gasilna društva iz Sodražice, Zamosta, Sušij, Vinje in Jurjevice, ki so ogenj po napornem gašenju popolnoma udušili. Škoda je zelo velika. Kako je požar nastal, ni znano.

— Dvojni roparski umor. Kakor javljajo iz Grčevja pri Trški gor. sta bila tam noči od 6. na 7. aprila umorjena zakonsta Anton in Marija Mohar. Hiša, v kateri sta bila umorjena stoji bolj v samotni. Na lice mesta je takoj odšla sodna komisija. Ne ve se, ali sta postala zakona žrtve masevanja ali roparskega napada. Vsekakor je verjetna zadnja kombinacija.

— Samomor 70 letnega starca. V vasi Ivanbreg pri Slatini se je odigrala te dni žalostna rodbinska drama. Seljak Ivan Visner se je spri s svojo syno. Po sporu je bil svolasi mož tako razburjen, da je zagrabil za nož in si prežezal vrat. Umirajočega so prepeljali v ošijško bolnico.

— Ljubavna tragedija v Novi Gradiški. Včeraj zjutraj se je v Novi Gradiški na Hrvatskem odigrala pretrsljiva ljubavna tragedija. Matija Beranec in Margerita Fischer sta se oba vrgla pod tovorni vlak, ki je vozil od Zagreba proti Brodu. Beranec je ostal mrtev na licu mesta, dočim F. scherjevo vlak odbil in nima resnejših poškodb. Motiv obupnega dejanja je bila nesrečna ljubezen.

— Smrtina nesreča na Vrhniki. V torek 7. t. m. se je na Vrhniki smrtno ponesrečil 30 letni Michael Bernardi, hlapec pri posestniku Kerncu. Bernardi je napajal konja na Ljubljani, pri čemer mu je padla čepica z glave. Hotel je je pograbiti, pri tem pa je zdrknil s konja ter padel v derodlo Ljubljani. Še predno mu je mogel kdo pomagati je umrl.

— Naša se je kokoš. Dobi se v Zidovski ulici št. 1. I. nadst., proti odkodnini. 738 n

Šolske zvezke, dnevnik

risanke nudi po nizki ceni
Narodna knjigarna
Ljubljana, Prešernova ulica 7. 2558

Iz Ljubljane.

— Turkov častni večer. Napredna društva in organizacije, kjer ima gosp. Josip Turk odlične funkcije, so sklenili, da proslave njegovo 60-letnico v četrtek po veliki noči na posebno slavno-sten način v kazinski dvorani. Sodelujeta orkestra Sokola I. in šentjakovski pevski zbor. Prireditelci so »Društvo za zgradbo sok. doma na Taboru«, društvo »Kazino«, načelstvo JDSS za ljubljansko oblast in vsa krajevna društva JDS v Ljubljani.

— Red bogoslužnja v ovdašnji pravoslavni kapeli (kasarna vojvode Mišića) na vrhcu I. velike te svetle nedelje. U sobotu 11. o. m. j. u 15 časova popodne posvečenje vrvice in kapeli. Na veliki četrtek 16. o. m. j. u 18½ časova veliko bdenje i čitanje 12 strasnih evagelija. Veliki petak 17. o. m. j. u 16.30 časova večernja i polaganje sv. plaščance. Velika sobota 18. o. g. u 7. časova jutro bogoslužje. Na vskresenje Hristovo 19. o. m. j. u 4.30 časova jutrenja sa litijom. Isti dan u 9. časova liturgija. Drugi dan vskresenja liturgija ta.

— Turkov sklad za Tabor. Jutri slavi gosp. Josip Turk, občinski gerent itd., kakor smo že poročali, kolečarično svoje 60. leto Turkova pozornost je v zadnjih letih predvsem obrnjena na Tabor. Dovršitev sokolske zgradbe je prirsčna želja in ponos gospoda jublanta. Zanj velja izrek: videti dovršeni Sokolski dom na Taboru — potem lahko umrem. Da se na najbolj vreden način proslavi njegova 60-letnica, ki ugovarja idejnim željam slavljenca, se je osnoval poseben odbor na Taboru, ki sprejema vse darove in naklonitve ob tej priliki v prid posebnega »Turko-

BELGIJSKI PRESTOLONASLEDNIK vojvoda brabantski in italijanska princesa MAFALDA, ki se v kratkem zaročita.

vega sklada za Tabor. Mesto praznih formalnih voščil, bodo snovali številni Turkovi osebni prijatelji posebne »Krožke za Turkov sklad« in zbirka na na res vreden, izdaten in jubilatovim, življenjskim stremljenjem odgovarjajoč način proslavili pomembno slavo. Jubilejne naklonitve prevzema sokolska pisarna na Taboru vsak dan med 16 in 19, br. Vrečar v Tiskovni zadrugi (Prešernova ulica), br. Albin Turk, trgovec v Prešernovi ulici — posebno pa jubilat sam.

— G. gerentu Josipu Turku so danes čestitali k njegovi jutrajšnji 60 letnici rojstva zastopniki organizacij mestnih uslužbenec pod vodstvom magistratnega direktorja, kateri je povdarjal, da je že skoro 30 let, odkar je slavljenec začel sodelovati pri naši občinski upravi. Na svojih občinskih častnih mestih je bil vedno velik prijatelj mestnega uslužbenstva, kar je ponovno pokazal tudi sedaj kot gerent. Gerent Turk se je glnjen zahvalil za čestitke. Kot posebno pozornost so mu gratulanti okusno okrasili pisalno mizo z letim šopkom z belozelenima trakovima in pa z zelenimi girlandami.

— Za novo cesto v Rožno dolino je mesna občina žrtvovala mnogo stotisočev ter je mestni stavbeni urad izvršil delo res vzorno. Toda kanalizacija se ni posrečila, oziroma še vedno čaka na izpolnitev. Potoček, ki prihaja izpod Rožnika ter dela mejo med mestno in viško občino, se je pri Begovi hiši delil, da je nekaj vode otekalo proti mestu, nekaj pa proti Viču. Sedaj so to vodo izpeljali v novi kanal, ne da bi bili pri tem upoštevani, da ima imenovana hiša izpeljano dvojno kanalizacijo v ta jarek. Sedaj voda iz obeh komaov sploh nima odtoka, temveč stoji zamažena v jarku ob dveh straneh vrta. Iz higijeničnih in estetičnih ozirov je nujno svetovati, da se temu odpomore. Morda se da doseči sporazum med mestno in viško občino glede stroškov.

— Zdravstveno stanje mesta Ljubljana. Zdravstveni izkaz mesta Ljubljana v času od 1. do 7. aprila beleži to-le statistiko: Umrla je 20 oseb, 11 moških in 9 žensk. — Smrtne vzroke: jetnika na spolih 2, druge oblike jetike 4, rak in dr. zlo novotvorbe 1, bolezen na srcu 6, akutna bronhitis 1, pljučnica 2, smrt vsled neizgode 1, samomor 1, druge bolezni 2. Med tem časom se je rodilo 33 otrok, 18 dečkov (2 mrtvorojena) in 15 deklic (1 mrtvorojena). Naznaneje nalezljive bolezni: škrlatinka 1, davica 1.

— Ekonomsko odelenje direktice drž. železnice v Ljubljani. Celovška cesta 4, se preseli dne 9. aprila t. l. v nove uradne prostore »Ljubljanski dvor«, Kolodvorska ulica (III. nadstropje).

Nebroj

potič in kolačev se peče danes po vsej Jugoslaviji. Zasluga na dobro uspelem pečenju na gre edino le prašku za pecivo in vanilin sladkorju znamke »Adria«

— »Jurjevanje« na ljubljanskem Gradu se vrši letos dne 3. maja. Z ozirom na dobrodelni namen te stare narodne prireditve vsa ceni. društva že sedaj opozarjamo in prosimo, da se ta dan vzdrže vseh prireditvev ter agitarilo samo za Jurjevanje 732 n

— Organizacija stritih in stavbnihtehnikov v Ljubljani ima svoj širši sestanek v nedeljo 12. t. m. ob 9. dopoldna: pri Mraku, Rimska cesta. Odbor. 736 n

— Društvo bančnih zavodov naznanja da ljubljanske banke v soboto pred velikonočnimi prazniki za stranke ne bodo poslovale. 741 n

— Mešna hranilnica ljubljanske ve" k" soboto ne uraduje. 735 n

— Glavna skupščina ljubljanskega oblastnega odbora Rdečega križa se vrši v sredo dne 15. aprila 1925 ob 6. uri popoldne v posvetovalnici ljubljanskega magistrata. Dnevni red običajen. Odbor vabi članstvo k polnoštevilni udeležbi. 734 n

— Za poučno potovanje maturantov VIII. B. raz. i. dr. gimnazije v Ljubljani so med drugim darovali: Golob & Co., tovarna kemičnih izdelkov Vič, Din 250; Dr. Anton Bonaventura Jeglič, škof ljubljanski, Din 200; Dolenc, Hudovernik, Javornik, lesna družba v Ljubljani, Din 200; Topičnica, Litijska, Din 200; Zupanstvo Vič 100 Dn. Jugoslovanska knjigarna Din 100, Indus d. d. Ljubljana Din 100. Srčna hvala! Posnemajte! Odbor.

— Opozorilo! Dotični gospod, kateri je pretečeni teden tuje pleširano blago pomotoma sprejel, naj blagoviti takol tisto vrnil v trgovino Drenik, Kongresni trg 373 n

— Prilet kolesarski tat. Poročali smo pred dnevi, da je bil na Viču opažen neki sloki mladenič, ki je skušal odpeljati kolo Antona Kovačiča na Viču. Tatvine zato ni izvršil ter je odšel v smeri proti Vrhniki. Med potjo je na Logu nad Brezovico ukradel kolo nekemu posestniku ter se odpeljal nazaj v Ljubljano. V ponedeljek so podjetnega kolesarskega tatu aretirali v Kolodvorski ulici. Piše se Dante Piccioni in je doma iz Jese v Italiji.

Iz Celja.

— Ljudsko vseučilišče. V ponedeljek 6. t. m. je nadaljeval g. inž. Ivan Altič predavanje »Elektrika in nje uporaba«. Poslušalcev je bilo lepo število. Predavatelj je snov obdelal poljudno in praktično ter so mu poslušalci sledili z zanimanjem. Gospod predsednik vladni svetnik E. Litič se je predavatelju zahvalil s prav toplimi besedami za njegov veliki trud. Izrazil je željo, predavatelja slišati še večkrat v Ljudskem vseučilišču.

— Olepševalno in tujsko - prometno društvo v Celju sprejme uradnika za pisarno »Putnika« v tujsko - prometnih poslih in paznika za mestni vrt. Prošnje sprejema društveni predsednik do 20. t. m.

— Prve lastavce so se pojavile te dni v Celju in nam oznanjajo prvo spomlad.

POZOR!

Opozorjate se, da eden par nogavic z žigom in znakom (rdečo, modro ali zlato)

„ključ“
traja kakor ključ par drugih. Kupite eden par in prepišite se. — Nogavice brez žiga „ključ“ so ponarejene

Iz Maribora.

— m Za učitelja na osnovni šoli v Mariboru je imenovan z ukazom prosvetnega ministra Viktor Grčar, bivši mariborski župan.

— m Samomor. Pred dnevi se je na Vurmatu pri Selci ob Dravi obesil v hlevu čevljarski vajenec Anton Kotnik. Fant se je večkrat izrazil, da snoče biti žužere ter je dva dni pred samomorom pobernil od mojstra. Domači so ga silili, da naj se vrne nazaj, kar pa je na dovzeznega fanta tako vplivalo, da je izvršil samomor.

— m Škrlatinka v Mariboru. Iz statistike, ki jo je objavil mestni fizikar, je razvidno, da je bilo v času od 29. marca do 7. aprila priljubljenih 10 slučajev novih obolenj na škrlatinki, 3 so ozdraveli 1 umrl, ostane še 23 bolnikov za škrlatinko. Nadležno so bili priljubljeni trije novi slučaji dnušivega kašlja, 1 je ozdravel, ostane še 7 bolnikov na dušljivem kašlju.

— m Prva žrtv velikonočnega streljanja. Preteklo nedeljo je neki kmečki fant iz mariborske okolice preiskusil možnost za velikonočno streljanje. Možnar se je pri streljanju razletel ter je fantu popotoma razmesaril desno roko. Ponesrečenca so preneljali v mariborsko bolnico.

Turistika in sport.

— Osmark (Dunaj) : Lirijs. Na velikonočne praznike nastopi pri Liriji dunajski profesionalni klub »Osmark«. Osmark je padel v pretečeno jesen sicer v II. ligo, toda spada po svoji kakovosti med najboljšje dunajske klube. Absolviral je po Jugoslaviji že celo vrsto gostovanj in sicer skoro brez izjeme z zmagovitimi izidoma. — Nad Lirijo je zmagal jeseni po jako izpolnjeni igri s 4:0. 730 n

— Jugoslovenski šahovski training turnir v Ljubljani se prične danes v četrtek 9. aprila ob 20. zvečer v igralnici kavarne »Emona«. Laskerjev tekmeč v boju za svetovno šahovsko prvenstvo, naš prvak dr. Ing. Vidmar, prof. Astaloš iz Sara-

jeva za njim naši prvi reprezentant, in nadarjeni naslednik prof. Čirič (Sremski Karlovci), Emil Kramer (Maribor) ter Lj. Furlani (Ljubljana) se srečajo prvič v šahovski borbi. V risnici je to tragično naših amaterjev-mojstrov, enakovredna paralela turnirjev inozemskih šahovskih mojstrov. Prijatelji šaha dobrodošli! — Ljubljanski šahovski klub.

— Osební odbor Slov. plan. društva v Ljubljani naznanja, da se vrši redni občni zbor SPD v petek 17. aprila ob 8. uri zvečer v dvorani »pri Levu« na Gosposvetski cesti s sledečim dnevnim redom: 1) nagovor načelnika, 2) poročilo bazalnika, tajnika in revizorjev, 3) volitev celokupnega odbora in pregledovalcev računov, 4) sprememba društvenih pravil, 5) samostojni predlogi, 6) slučajnosti. Predsednik članov SPD, na katerem bo pomenek glede kandidatur, bo v četrtek 16. t. m. ob isti uri »pri Levu«.

— Kolesarske dirke za velikonočne praznike. Dne 12. in 13. t. m. priredi kolesarska sekcija S. K. Primorje kolesarske dirke, ki vzbujajo ne samo pri kolesarjih, temveč tudi pri ostali sportni publiku veliko zanimanje. Že ob priliki enake prireditve lanskega leta se je pokazal interes, ki vlada za slične prireditve. Res je, da nimamo za take namene pripravnih stadionov, kar pa je z ozirom na slabe finančne razmere klubov razumljivo. Kljub temu žrtvujejo klubi marsikaj, da si tudi v tem oziru opomore kolesarski sport. Tudi program nedeljskih dirk nam jamči, da bo prireditve nad vse interesantna. Predvsem se pričakuje oster boj med slovenskimi in zagrebškimi dirkači. Program obsega sledeče točke: 1.) Časni krog. 2.) Novinci 5 krogov — 2 km. 3.) Juniorji 5 krogov — 2 km. 4.) Seniorji 5 krogov — 2 km. 5.) Glavna dirka — 25 km — 10 km. 6.) Damska dirka 5 krogov — 2 km. 7.) vojaška dirka 5 krogov — 2 km. 8.) Dirka pomožnih motorjev 25 krogov — 10 km. 9.) Dirka v parih (po vzorcu šestdnevnih dirk) 50 krogov — 20 km. 10.) Handicap 10 krogov — 4 km. 11.) Tolažilna dirka 5 krogov — 2 km. V ponedeljek 13. aprila se vrši otvoritvena dirka. Najprilavneje točke so 4., 5., 8. in 9. Dirke se vrše na dirkališču Igrišča Primorja vsakokrat ob 14.30.

— Dunajska »Ostmark« odigra v Ljubljani v nedeljo in ponedeljek dve nogometni tekmi z Lirijo, kar obeta lep sportni uspeh. Ostmark pripada dunajski profesionalni ligi; moštvo sestoji brez izjeme iz igralcev po poklicu ter predstavlja v vsakiem oziru prvorazredno moštvo. Iz Ljubljane nadaljuje turnejo preko Zagreba v Subotico Lirijsa se nadeja, da bo mogla nastopiti v veliki noči z znatno ojačenim moštvom, ki bo sposobno resno ogroziti pričakovano zmago Dunajčanov. 731 n

Ugoden nakup

vsakovrstnih oblačil lastnega izdelka v razni kakovosti za gospode, dečke in otroke vam nudi edino le konfekcijska tovarna
Fran Berenda & Cie., Ljubljana.
Pripravičajo se o nizkih cenah ter si ogledite bogato zalogo na Er avcevi cesti 2, nasproti dramskega gledališča, v neposredni bližini nunske cerkve.

Julijka krajina.

— Smrtina kosa. V Biljah blizu Gorice je umrl gospod Ivan Nemec, veleposesnik in tovarnar, širokoiznan in spoštovan mož. Naj počiva v miru!

— Kazen za gonjo proti goriškemu nadškofu je zadela italijanske duhovnike po imenu Castelliz, ki je bil vodja centralnega semenišča in svojčas katetah na ženskem učiteljsku v Gorici, drugi je dr. Tarlao, doma iz Gradeža, ki je bil svojčas semeniški profesor, pa je moral pustiti to službo, znan je ta gospod tudi po svoji gonji proti proštu Faiduttiu, tretji je prof. Del Fabbro; vsi trije so suspendirani a divinis, to je, da ne smejo več brati mašo in opravljati cerkvene funkcije. Vsi ti trije gospodje so bili med najhujšimi vzdrževalci gonje proti nadškofu dr. Sedeju. Hinaovski Castelliz je menda na ta način izkazoval nadškofu svojo nehalnost za svoječasno njegovo naklonjenost in imenovanje za vodjo centralnega semenišča, kamor gosp. Castelliz ni spadal.

— Smrtina kosa. V Tomaju na Krasi je umrl g. Matja Sila, vpokleni deklu in častni kanonik, v starosti 86 let. P. kanonik je bil eden najvrednejših duhovnikov v Julijski krajini, čist, plemenit rodušč staroga kova. Vse svoje življenje je posvetil delu za blaginjo našega ljudstva. Časten mu bodi spomin med nami!

Režiser in član Narodnega gledališča v Ljubljani

Boris Vladimirovič Putjata

je dne 8. aprila t. l. v ruski bolnici v Pandevem preminil. Velikemu ruskemu umetniku, blagemu človeku, ki je našel pri nas svojo drugo domovino in posvetil vse bogate sile svoje globoke umetniške duše napredku slovenske drame, bodi ohranjen hvaležen in avetel spomin!

Uprava Narodnega gledališča
v Ljubljani.